

Kaupunginvaltuuston puheenjohtajana toimi kertomusvuonna vt af Schultén ja valtuuston varapuheenjohtajana vt Asp.

Valmisteluvaliokunnan itseoikeutettu puheenjohtaja oli valtuuston puheenjohtaja. Valiokunnan valittuina jäseninä toimivat koko vuoden vtt Brummer, Dittmar, Elving ja Stjernvall, varamiehinään vtt Moring ja Borenius.

Kaupunginvaltuuston sihteerinä toimi varatuomari J. A. Norrmén ja valtuuston notaarina lakitieteenkandidaatti K. E. L. von Pfaler.

Kaupunginvaltuusto kokoontui kertomusvuonna 27 kertaa, niistä 4 kertaa lisätyin jäsenlukuun.

Vuoden varrella saapui 360 asiaa. Näistä ja vuoden alussa edellisistä vuosista ratkaisemattomina siirtyneistä 40 asiasta ratkaistiin 370. Vuoteen 1887 siirtyi siten 30 asiaa.

Kaupunginvaltuuston pöytäkirjain pykäläluku nousi 403:een ja valtuuston puolesta lähetettyjen kirjelmien luku 290:een.

A. Kaupungin kiinteää omaisuutta koskevat asiat.

1. *Kaupunginasemakaavaa sekä kiinteän omaisuuden hankintaa ja kaupungille kuuluvan sellaisen omaisuuden luovutusta koskevat kysymykset.*

Kaupunginasemakaavan uudestijärjestely. Sen jälkeen kun kaupungin-insinööri kaupunginvaltuuston vuonna 1885 tekemän päätöksen¹⁾ mukaisesti oli laatinut uudet ehdotukset, jotka koskivat toisaalta I kaupunginosan, toisaalta III, IV, V, VI ja VII kaupunginosan asemakaavain uudestijärjestelyä sekä luoteessa kaupunkiin rajoittuvien alueiden ottamista kaupunginasemakaavaan, ynnä niihin liittyvät kartat, rahatoimikamari vuonna 1886 antoi valtuustolle siltä pyydetyn lausunnon²⁾ näistä muutosehdotuksista. Kamari ehdotti siinä, että valtuusto rakennuskonttorin laadittua lopulliset kartat hankkisi vahvistuksen ehdotetuille muutoksille edellämainituissa kuudessa kaupunginosassa. Sen ohessa valtuuston tulisi antaa kamarille tehtäväksi, sen jälkeen kun vahvistus oli saatu, myydä niiden Kristianin-, Kulma-, Elisabetin-, Uudenmaan-, Albertin- ja Tarkka-ampujakadun varrella sijaitsevien tonttien omistajille, joiden alueet uuden kaupunginasemakaavan kautta laajentuisivat, nämä lisäalueet hinnoista, joista tonttien omistajain ja kamarin kesken jo oli sovittu, oikeuttaen ensiksi mainitut suorittamaan kauppahintansa kymmenen vuoden aikana maksamalla niistä vuosittain kymmenennen osan ynnä 6 % korkoa maksamattomalle määrälle. Sen jälkeen kun asiaa koskevat asiakirjat oli julkaistu³⁾ painosta, valtuusto vielä lähetti⁴⁾ ne ja valtuustossa vireille pannun ehdotuksen erään Nikolainkadun pohjoispään länsipuolella sijaitsevan käyttämättömän alueen ottamisesta kaupunginasemakaavaan siihen valiokuntaan, joka vuonna 1884 oli asetettu valmistelemaan kaupungin luoteispuolella olevan alueen kaupunginasemakaavakysymystä⁵⁾. Sen jälkeen anta-

¹⁾ Ks. s. 55. — ²⁾ Valt. pain. asiakirj. n:o 4. — ³⁾ Valt. pöytäk. 19 p. tammik. 9 §. — ⁴⁾ S:n 2 p. maalisk. 4 §. — ⁵⁾ Ks. s. 2.

massaan mietinnössä ¹⁾ tämä valiokunta esitti joitakin muistutuksia rahatoimikamarin lausuntoa vastaan sekä ehdotti, että valtuusto sen jälkeen kun kartat oli korjattu valiokunnan huomautusten mukaisesti, hankkisi vahvistuksen edellä mainittujen kuuden kaupunginosan muutetulle kaupunginasemakaavalle sekä antaisi kamarille tehtäväksi ryhtyä Korkeavuorenkadun tontin n:o 24 pakkolunastamista tarkoittaviin sekä muihinkin kamarin lausunnossaan ehdottamiin toimenpiteisiin. Tämä mietintö painatettiin valtuuston päätöksen ²⁾ mukaisesti.

Valtuuston ottaessa asian uudelleen käsiteltäväkseen esiteltiin sen ohella vtn Huberin kirjallisesti tekemä ehdotus, ettei Tehtaankadun eteläpuolella sijaitsevia kortteleita n:ot 177—180, niinkuin rahatoimikamari oli ajatellut, luovutettaisi tehdastonteiksi, vaan että ne merkittäisiin kaupunginasemakaavaan käyttämättömiksi alueiksi. Asiaa käsiteltäessä valtuusto hyväksyen osittain kamarin ja osittain valiokunnan tekemät tai valtuustossa tehdyt ehdotukset ³⁾, päätti:

1) hyväksyä kamarin ehdottamat korttelien n:ot 22, 24 ja 25 tonttijärjestelyt;

2) että Oikokatu kamarin ehdotuksen mukaisesti oli laajennettava silloisesta 25 jalan leveydestään 40 jalkaan;

3) että korttelissa n:o 131 sijaitsevaan Nikolainkadun tonttiin n:o 11 siitä Oikokadun leventämiseksi luovutettavan osan korvaukseksi oli liitettävä Siltavuoresta tontin pohjoispuolelta 25 jalan levyinen alue;

4) että kaupungin omistamaa, vastapäätä viimeksi mainittua tonttia sijaitsevaa kansakoulutonttia n:o 18 oli laajennettava samalla tavalla;

5) että sen uuden, Kapteeninkaduksi nimitettävän kadun, joka rakennettaisiin Korkeavuoren- ja Vuorimieskatujen kulmasta lounaiseen suuntaan merenrantaan, tuli kulkea murtoviivana kääntyen Pietarinkadusta alkaen yhdensuuntaiseksi Neitsytpolun kanssa;

6) että korttelit n:ot 177—180 vastoin vtn Huberin ehdotusta kamarin ehdotuksen mukaisesti oli järjestettävä tehdastonteiksi ja korttelista n:o 180 varattava maata rakennusaineiden ja halkojen varastopaikoiksi;

7) että Munkkisaari oli merkittävä kaupunginasemakaavaan tehdastonttina;

8) että Pietarinkadulle ehdotetut istutukset oli poistettava;

9) että korttelin n:o 91 tontit oli järjesteltävä siten, että kaupunginasemakaavaan merkitty Uudenmaankadun ja Ison Robertinkadun välinen poikkikatu mainitun korttelin länsipuolella jaettiin mainittujen korttelien kesken ja tontille n:o 16 tarkoitettusta lisäalueesta muodostettiin uusi tontti;

10) hyläten Korkeavuorenkadun tontin n:o 24 pakkolunastamista tarkoittavia toimenpiteitä koskevan valiokunnan ehdotuksen hyväksyä kamarin ehdottaman pienehkön muutoksen tulevan kolmannen evankelisluterilaisen kirkon edustalle suunnitellun aukion järjestelyyn;

11) hyväksyä korttelin n:o 107 tonttien laajentamista koskevan kamarin ehdotuksen;

12) että ne tontinomistajat, jotka tulivat saamaan lisäaluetta, saivat suorittaa niiden lunastushinnasta aiheutuvat velkansa maksamalla vuosittain kymmenennen osan ynnä 6 % korkoa maksamattomalle osalle;

¹⁾ Valt. pain. asiakirj. n:o 12. — ²⁾ Valt. pöytäk. 30 p. maalisk.21 §. — ³⁾ S:n 20 p. huhtik. 1 §.

13) että Sepänkadun tontin n:o 1, Vuorimieskadun tontin n:o 20 ja Tehtaankadun tontin n:ot 11 ja 20 kulmat oli pyöristettävä;

14) että Merimieskadun varrella olevien talojen osoitteet oli numeroitava uudestaan tämän kadun suunnitellun pidentämisen johdosta;

15) että Korkeavuorenkadulla olevat kaksinkertaiset osoitenumerot 2 ja 2 sekä 8 ja 8 oli muutettava 2 a:ksi ja 2 b:ksi sekä 8 a:ksi ja 8 b:ksi;

16) että Tehtaankaduksi ja Paulinkaduksi merkittyjen katujen tuli saada yhteinen nimitys Tehtaankatu;

17) että laivaveistämön portin luona olevan torin tuli saada nimitys Tokantori;

18) että Tarkka-ampujakadulta pohjoiseen johtavista pienistä kaduista itäinen oli nimitettävä Uudenkirkonrinteeksi ja läntinen Laivuririnteeksi;

19) että korttelissa n:o 169 Työmieskadun puoleiset osoitenumerot oli muutettava siten, että ne muuten noudatetun käytännön mukaisesti kulki-
vat numerojärjestyksessä etelästä pohjoiseen eikä päinvastoin;

20) että Lapinlahdenkadulta Lastenkodinkadulle johtava pienehkö poikkikatu, jolle oli uuden kaupungin asemakaavan ehdotuksessa merkitty nimitys Lugnets gata, oli nimitettävä Lastenkodin kujaksi;

21) että korttelien n:ot 92 ja 113 välisestä käyttämättömästä alueesta 30 jalan levyinen, korttelin n:o 92 tontteihin rajoittuva alue toistaiseksi oli säilytettävä käyttämättömänä alueena, joka vastedes joko yhdistettäisiin rajakkaisiin tontteihin, edellyttäen, että siitä voitiin sopia niiden omistajain kanssa, tai käytettäisiin muulla tavalla, kun taas loput alueesta jaettaisiin kahdeksi kortteliin n:o 92 kuuluvaksi rakennustontiksi;

22) että toiminimen P. Sinebrychoff tontin ja Hietalahden sataman välinen kolmikulmainen alue oli säilytettävä avoimena paikkana, minkä tähden uuden kaupungin asemakaavan ehdotukseen merkitty mainitun alueen ja ehdotetun rantalaiturin välinen rajaviiva jäi pois; sekä

23) evätä edellä mainitun, valtuustossa tehdyn ehdotuksen Nikolainkadun länsipuolella sijaitsevan käyttämättömän alueen ottamisesta kaupungin asemakaavaan.

Tämän yhteydessä kaupunginvaltuustolle esiteltiin korttelin n:o 26 tonttien uudestijärjestelystä koskeva maistraatin vireille panema ehdotus; mainittujen tonttien oli näet toimitetussa mittauksessa havaittu käsiteltävien suuremmat alueet kuin niihin kaupungin tonttikirjan mukaan tuli kuulua. Rahatoimikamari, johon valtuusto oli lähettänyt ¹⁾ asian, oli ehdottanut, että liikamaa jaettaisiin tonttien kesken lunastushinnasta, joka laskettaisiin 50 pennin mukaan neliöjalalta ja joka tonttien omistajain olisi suoritettava kymmenen vuoden kuluessa maksamalla vuosittain vähintään kymmenesosa ynnä 6 % korkoa maksamattomalle osalle, sekä että tämä korttelin uudestijärjestely otettaisiin huomioon kaupungin asemakaavan muutosehdotusta lopullisesti käsiteltäessä. Asiaa esiteltäessä valtuusto kuitenkin eväten kamarin ehdotuksen päätti, että mainitut lisäalueet oli ilmaiseksi luovutettava kyseisille tontinomistajille.

Kaupungin asemakaava-asian yhteydessä kaupunginvaltuusto lopuksi uskoi rahatoimikamarille tehtäväksi antaa rakennuskonttorin toimesta laatia kaupunginosain välisten rajain tarpeellista järjestelyä koskevan ehdotuksen, jolloin samalla kaupunginosat, mikäli se voi tapahtua ilman mainittavaa hankaluutta, olisi järjestettävä muodoltaan luonteviksi; päätös

¹⁾ Valt. pöytäk. 30 p. maalisk. 4 §.

niistä toimenpiteistä, jotka valtuuston uuden kaupunginasemakaavan ehdotukseen tekemät muutokset kenties tekivät tarpeellisiksi, tehtäisiin tämän ehdotuksen saavuttua valtuustolle.

Edellä kohdissa 3) ja 4) mainittuja päätöksiä muutettiin¹⁾ myöhemmin rahatoimikamarin esityksestä siten, että sekä kortteli n:o 131 että Nikolainkadun tontti n:o 18 merkittiin uuden kaupunginasemakaavan ehdotukseen yhteensä 35 (ei 25) jalkaa laajennettuina Siltavuoren puolelle.

Rahatoimikamari jätti sen jälkeen kaupunginvaltuustolle kaupungin-insinöörin laatiman III, IV, V, VI ja VII kaupunginosan rajain järjestelyä koskevan ehdotuksen. Tämän ehdotuksen, jonka mukaan korttelissa n:o 60 olevat suomalaisen lyseon tontit n:ot 2, 4 ja 6 oli siirretty VI:sta VII kaupunginosaan, mutta rakennettuja tontteja muuten oli vain vähäisessä määrässä järjestelty, valtuusto hyväksyi²⁾ täydellisesti. Sen ohessa valtuusto päätti, sen jälkeen kun rakennuskonttorissa oli laadittu lopulliset kartat valtuuston hyväksymien muutosten mukaisesti, anoa vahvistusta I, III, IV, V, VI ja VII kaupunginosan kaupunginasemakaavan muutos-ehdotukselle sekä antaa kamarille tehtäväksi, sen jälkeen kun tämä vahvistus oli saatu, myydä niiden Kristianin-, Kulma-, Elisabetin-, Uudenmaan-, Albertin- ja Tarkka-ampujakadun varrella olevien tonttien omistajille, joihin uuden kaupunginasemakaavan mukaisesti oli liitetty lisä-alueita, nämä alueet niistä hinnoista, joista tontinomistajain ja kamarin kesken jo oli sovittu tai vastedes sovittaisiin; viimeksi mainitut oikeutettaisiin suorittamaan kauppahinnat kymmenen vuoden kuluessa, maksaen vuosittain kymmenesosa ynnä 6 % korkoa maksamattomalle määrälle.

Rakennuskonttori laati sen jälkeen puheena olleet lopulliset kartat ja sen lisäksi senaatin antaman ohjeen mukaisesti uuden, täydellisen kaupunginasemakaavan. Tähän oli myös otettu Kaivopuiston itäinen huvilalue erinäisin vähäisin tonttijärjestelyin, joista oli sovittu huvilanomistajain kanssa ja jotka pääasiallisesti koskivat sikäläisiä huviloita n:ot 1, 3, 8, 13 ja 14. Siten syntyneen lopullisen kaupunginasemakaavan muutos-ehdotuksen kaupunginvaltuusto rahatoimikamarin puoltolauseen mukaisesti hyväksyi³⁾ sekä päätti anoa sille esivallan vahvistusta. Korkeimpaan paikkaan lähettämässään esityksessä valtuusto ensin yleisesti perusteltuaan kaupunginasemakaavajärjestelyn tarpeellisuutta lyhyesti teki selvää tärkeimmistä ehdotetuista muutoksista ja kosketteli tällöin myöskin eräitä muutoksia, joista valtuusto aikaisemmin oli tehnyt päätöksen. Edellä esitetyn lisäksi lausuttiin esityksessä eri kaupunginosissa tehtävistä muutoksista m.m. seuraavaa:

III kaupunginosassa, että voimassa olevassa kaupunginasemakaavassa korttelin n:o 58 eteläpuolelle merkitystä avoimesta paikasta oli muodostettu uusi kortteli, n:o 98, joka pohjoisessa ja etelässä rajoittui Ulriikaporin ja Punanotkonkatuihin, sekä että korttelin n:o 51 tontti n:o 5 saaden lisäalueen kaupungin omistamasta palolaitoksen tontista oli laajennettu samansuuruiseksi kuin viereinen tontti n:o 4;

IV kaupunginosassa, että Ruoholahden- ja Eerikinkadut oli jatkettu Ruoholahden rantaan asti sekä että Vladimirin- ja Aleksanterinkatujen välisen liikenteen helpottamiseksi oli avattu ajotie esplanaadin poikki Itäisen ja Läntisen Henrikinkadun välille⁴⁾;

¹⁾ Valt. pöytäk. 27 p. huhtik. 15 §. — ²⁾ S:n 18 p. toukok. 14 §. — ³⁾ S:n 7 p. jouluk. 26 §. — ⁴⁾ Ks. s. 125.

V kaupunginosassa, että kortteleissa n:ot 88, 93 ja 94 oli suoritettu pienehköjä järjestelyjä, joiden tarkoituksena oli uudelleen yhdistää niihin sellaisia niihin rajoittuvia alueita, jotka voimassa olevassa kaupunginase-makaavassa oli erotettu istutuksia ja avoimia paikkoja varten, sekä että Albertinkatu oli jatkettu korttelien n:ot 92 ja 113 välisen käyttämättömän alueen yli Kirvesmieskatuun saakka, jolle myös oli annettu nimitys Alber-tinkatu; sekä

VI ja VII kaupunginosassa, että useat asuntotonteiksi aiotut korttelit olivat saaneet säännöllisemmän ja tasasuhtaisemman muodon ja joitakin pienehköjä katuja oli poistettu, että suurin osa voimassa olevaan kaupun-ginase-makaavaan merkitystä laajasta puistoalueesta ynnä siihen rajoit-tuvat käyttämättömät alueet oli varattu tehdastonteiksi, että vuokratontit n:ot 18, 20 ja 22 korttelissa n:o 106 oli merkitty¹⁾ yhdistetyiksi uuden kir-kon aukioon sekä että Raatimieskadun varrella olevat istutukset oli pois-tettu²⁾ ja mainittua katua levennetty 10 jalkaa.

Ehdotettuja muutoksia ei vahvistettu kertomusvuoden kuluessa.

Itäisen Kaivopuiston kaupunginase-makaavan vahvistaminen ja sopimus Kaivopuiston alueen luovuttamisesta kaupungille. Ulriikaporin kaivopuiston itäisen huvila-alueen rakennusjärjestyksen vahvistamista koskevan asian yhteydessä kaupunginvaltuusto vuonna 1885 oli antanut³⁾ rahatoimikama-rille tehtäväksi hankkia asianomaisesta paikasta suostumuksen mainitun alueen liittämisestä kaupunkiin aiheutuvaan kaupunginase-makaavan muu-tokseen. Kamarin vuonna 1886 ilmoitettua senaatin m.m. määränneen, että mainittu alue oli liitettävä kaupunkiin ja merkittävä sen asemakaavaan rakennettuun kaupunkiin kuuluvana osana heti kun kaupunki Ulrikas-borgs bad- och brunnsinrättnings aktiebolag nimiseltä yhtiöltä oli saanut takaisin puiston rajoittamattoman käyttöoikeuden, valtuusto päätti⁴⁾ kamarin esityksestä valtuuttaa tämän tekemään kaupungin puolesta yhtiön kanssa sopimuksen Kaivopuiston ynnä yhtiön siellä olevien laitteiden ja tuloa tuottavien oikeuksien luovuttamisesta kaupungille lisättyjen kaupun-ginvaltuutettujen vuonna 1884 määräämin ehdoin⁵⁾.

Myöhemmin ilmoitettiin⁶⁾, että senaatti oli hyväksynyt kaupunkiin liitetylle Ulriikaporin kaivopuiston itäiselle huvila-alueelle erikseen laaditun asemakaavan.

Korttelien n:ot 140 ja 141 sekä korttelin n:o 142 osan luovuttaminen kau-pungille. Maistraatti ilmoitti⁷⁾, että senaatti kaupunginvaltuuston vuonna 1884 tekemästä esityksestä⁸⁾ oli luovuttanut kaupungin omistukseen ja vapaasti käytettäväksi Katajanokalla sijaitsevat, valtion omistamat kort-telit n:ot 140 ja 141 sekä korttelin n:o 142 läntisimmän osan ehdoin, että 35 jalan levyinen alue rahapajan talon länsipuolella viimeksi mainitussa korttelissa edelleen jätettiin rakentamatta sekä että rahapajalle riippu-matta erotetun alueen vastaisesta käytöstä taattiin täysin vapaa käyttö-oikeus korttelin jäljelle jäävään osaan asiakirjoihin liitetyn asemapiirroksen osoittamalla tavalla.

Korttelien n:ot 113 ja 92 välisen avonaisen paikan käyttö. Kaupungin-valtuusto oli vuonna 1885 päättänyt, että muuan V kaupunginosassa kort-telien n:ot 113 ja 92 sekä Ison Robertinkadun ja Punavuorenkadun välillä sijaitseva käyttämätön alue oli kaupunginase-makaavan muutosehdotuk-

¹⁾ Ks. s. 58. — ²⁾ Ks. s. 126. — ³⁾ Ks. s. 104. — ⁴⁾ Valt. pöytäk. 9 p. maa-lisk. 9 §. — ⁵⁾ Ks. s. 4 ja seur. — ⁶⁾ Valt. pöytäk. 7 p. syysk. 17 §. — ⁷⁾ S:n 7 p. jouluk. 16 §. — ⁸⁾ Ks. s. 11.

nessa yhdistettävä ensiksi mainittuun kortteliin ja jaettava rakennustonteiksi ja korttelin n:o 92 laittaa pitkin kulkeva poikkikatu samalla laajennettava 50 jalan levyiseksi. Sitten kun talonomistaja H. W. Nordberg, joka omisti Ison Robertinkadun tontin n:ot 38 ja 39, vuonna 1886 oli valtuustolta anonut, että tämä päätös kumottaisiin ja puheena oleva alue jatkuvasti jäisi avoimeksi paikaksi, valtuusto lähetti ¹⁾ asian rahatoimikamariin. Sen jälkeen valtuusto kamarin lausunnon mukaisesti, hyläten talonomistaja Nordbergin vaatimuksen, päätti ²⁾ heti ja kytkemättä tätä asiaa kaupungin- asemakaavakysymykseen yleensä tehdä senaatille esityksen voimassa olevan kaupungin asemakaavan osittaisesta muuttamisesta siten, että puheena olevasta alueesta, joka oli kaupungin asemakaavaan merkitty käyttämättömäksi kallioksi, muodostettaisiin kaksi kortteliin n:o 113 kuuluvaa uutta rakennustonttia, nimittäin tontit n:o 37 Ison Robertinkadun ja n:o 6 Puna- vuorenkadun varrella, sekä että kaupungin asemakaavaan lähinnä korttelia n:o 92 merkittäisiin 50 jalan levyinen poikkikatu nimeltä Kaarlenkatu. Tästä päätöksestä kaupunginvaltuusto kuitenkin myöhemmin käsitellessään kaupungin asemakaavakysymystä kokonaisuudessaan luopui ³⁾, ja senaattikin hylkäsi tämän esityksen samalla määräten Albertinkadun jatkettavaksi kyseisen alueen yli Kirvesmieskatuun asti ja yhdistettäväksi siihen; asianomaisilla oli oikeus esittää siten päätetyn järjestelyn johdosta tarpeellinen ehdotus käyttämättömän alueen jäljellä olevan osan käyttämisestä. Tämän johdosta valtuusto pääasiallisesti yhtyen kamarin asiasta antamaan uuteen lausuntoon päätti ⁴⁾, että senaatille lähetettävään uuden kaupungin asemakaavan ehdotukseen merkittäisiin seuraavat muutokset: että Albertinkatu käyttämättömän alueen yli jatkettaisiin Kirvesmieskatuun asti, jolloin tämänkin katu saisi nimityksen Albertinkatu, minkä ohessa tehtäisiin tästä aiheutuvat muutokset Albertinkadun osoitenumeroihin, sekä että kyseisestä alueesta 30 jalan levyinen kappale siihen rajoittuvien korttelin n:o 92 tonttien viereltä toistaiseksi säilytettäisiin ja merkittäisiin kaupungin asemakaavaan käyttämättömäksi alueeksi, kun taas sen muu osa jaettaisiin kahdeksi mainittuun kortteliin kuuluvaksi rakennustontiksi ⁵⁾. Senaatin edellä mainittu päätös lähetettiin myöhemmin valtuustolle, mutta ei antanut ⁶⁾ sille toimenpiteen aihetta.

Ajotien rakentaminen Vladimirin- ja Aleksanterinkatuja välille. Maistraatin tekemän esityksen, että kaupungin asemakaavaehdotukseen merkitäisiin esplanaadin poikki kulkeva ajotie Vladimirinkadulta Aleksanterinkadulle sekä että viimeksi mainittu katu suljettaisiin mainitun esplanaadin kahden ensimmäisen osan väliltä, kaupunginvaltuusto oli vuonna 1885 lähettänyt ⁷⁾ rahatoimikamariin. Kamarin s. v. antaman lausunnon mukaisesti valtuusto vuonna 1886 päätti ⁸⁾, että kyseiseen ehdotukseen otettaisiin esplanaadin poikki Vladimirinkadulta Aleksanterinkadulle kulkeva uusi katu, jonka suunta tarkemmin ilmenisi kartasta, mutta että Itäisen ja Läntisen Henrikinkadun välisen osan Aleksanterinkatua jatkuvasti tuli jäädä kaupungin asemakaavaan.

Läntistä rantakatua koskeva kaupungin asemakaavan muutos. Tehdessään päätöksen ⁹⁾ kauppa- hallin rakentamisesta Länt. rantakadulle lisätyt kaupunginvaltuutetut samalla päättivät ¹⁰⁾ anoa senaatin hyväksymistä mai-

1) Valt. pöytäk. 30 p. maalisk. 8 §. — 2) S:n 18 p. toukok. 7 §. — 3) Ks. s. 122. — 4) Valt. pöytäk. 16 p. marrask. 15 §. — 5) Vrt. ss. 56 ja 122. — 6) Valt. pöytäk. 7 p. jouluk. 6 §. — 7) Ks. s. 57. — 8) Valt. pöytäk. 19 p. tammik. 10 §. — 9) Ks. s. 133. — 10) Valt. pöytäk. 25 p. toukok. 1 §.

nitun rakennusyrityksen edellyttämälle kaupunginasemakaavan muutokselle. Senaatti myöntyi¹⁾ valtuuston anomukseen.

Raatimieskadun varrella olevia istutuksia koskeva kaupunginasemakaavan muutos. Oikeusraatimies J. H. E. Berghin esittämän anomuksen, että Raatimieskadun varrella sijaitsevien talojen omistajat oikeutettaisiin rakentamaan nämä katuviivaan asti jättäen pois käsiteltävänä olevaan kaupunginasemakaavan muutosehdotukseen²⁾ kadun varrelle merkityt istutukset, valtuusto lähetti³⁾ rahatoimikamariin. Sen jälkeen kun asianomaiset talonomistajat kamarin kanssa neuvoteltuaan olivat ilmoittaneet suostuvansa luovuttamaan Raatimieskatuun yhdistettäväksi neljänneksen istutuksiksi aiotusta tonttialastaan eli 5 jalkaa kummaltakin puolelta katuja ehdoin, että heidät vapautettiin istutusvelvollisuudesta ja oikeutettiin rakentamaan muu osa kyseisestä alueesta, valtuusto päätti⁴⁾ kamarin asiasta antaman lausunnon mukaisesti poistaa kyseiset istutukset kaupunginasemakaavan muutosehdotuksesta ja merkitä siihen Raatimieskadun levennettyä 5 jalkaa kummallekin puolelle eli yhteensä 50 jalan levyiseksi.

Korttelin n:o 82 tontin n:o 6 järjestely. Senaatti oli oikeuttanut kauppias P. Sinebrychoffin sen seikan estämättä, ettei uusi kaupunginasemakaavaehdotus vielä ollut saanut vahvistustaan, rakentamaan hänelle kuuluvan IV kaupunginosan korttelin n:o 82 tontin n:o 6 sellaisena kuin tämä tontti oli merkitty asemakaavaehdotukseen sillä ehdolla, että kaupunginvaltuusto antoi suostumuksensa tontin laajentamiseen mainitun ehdotuksen mukaisesti. Tehdyistä anomuksesta, jota rahatoimikamari oli puoltanut, valtuusto päätti⁵⁾ sallia, että kauppias Sinebrychoff heti otti haltuunsa ja rakensi sen 1,920 neliöjalan laajuisen alueen, joka kaupunginasemakaavan muutosehdotuksen mukaan tuli liitettäväksi kaupunginasemakaavaan, ehdoin, että hän tästä lisäalueesta suoritti 1,440 markan lunastushinnan.

Vuorikadun tontin n:o 3 halkaiseminen. Kaupunginvaltuustolle saapui⁶⁾ ilmoitus, että senaatti oli myöntynyt valtuuston puoltamaan⁷⁾, merikapteeni F. F. Fagerströmin jättämään anomukseen saada halkaista korttelissa n:o 37 oleva Vuorikadun tontti n:o 3.

Länt. Kaivopuiston huvilatontin n:o 1 halkaiseminen. Kapteeni J. F. Hinnenberg oli rahatoimikamarilta anonut saada halkaisemalla erottaa ostamansa eteläisen osan Kaivopuiston läntisen huvila-alueen huvilapalstasta n:o 1. Kamarin jätettyä asian kaupunginvaltuuston ratkaistavaksi ja silloin sen varalta, että valtuusto hyväksyisi anomuksen, ehdotettua erinäisiä ehtoja tontin halkaisemiselle, valtuusto myöntyi⁸⁾ anomukseen ehdoin, että n:olla 1 a merkittävän huvilatontin eteläosan haltija ilman korvausta rakensi ja vastedes piti kunnossa enintään 16 jalan levyisen tien Puistokadulta pitkin toisen tontinosan itäistä rajaviivaa tontille n:o 1 a; tie rakennettaisiin kaupungin korvauksetta luovuttamalle maalle eikä sitä saanut aidata, mutta tontinhaltijan oli pensasaitauksella erotettava se puistosta. Toisen ehdon, jota kamari oli ehdottanut myöntymiselle tontin jakamiseen, nimittäin että kummankin tontin vuokramaksua oli korotettava, valtuusto sen sijaan hylkäsi. Samalla valtuusto päätti erikseen käsitellä vastedes mahdollisesti esiin tulevan kysymyksen molempien huvilatonttien lunastamisoikeudesta.

Kaupungin asemakartan laatiminen. Ulriikapuiston itäisen

¹⁾ Valt. pöytäk. 21 p. syysk. 14 §. — ²⁾ Ks. s. 120 ja seur. — ³⁾ Valt. pöytäk. 25 p. toukok. 6 §. — ⁴⁾ S:n 22 p. kesäk. 22 §. — ⁵⁾ S:n s:n 21 §. — ⁶⁾ S:n 16 p. helmik. 5 §. — ⁷⁾ Ks. s. 57. — ⁸⁾ Valt. pöytäk. 29 p. jouluk. 6 §.

huvila-alueen kaupunginasemakaavan vahvistamisen¹⁾ yhteydessä senaatti oli kehoittanut kaupunginvaltuustoa antamaan laatia kaupungin täydellisen asemakartan, joka käsittäisi sekä mainitun alueen että muun osan kaupunkia, sekä lähettämään kartan senaatin vahvistettavaksi. Valtuuston lähetettyä²⁾ asian rahatoimikamariin saapui läänin kuvernööriltä uusi muistutus puheena olevan kartan lähettämisestä, ja valtuusto päätti³⁾ sen johdosta ilmoittaa, että viipyminen johtui uuden kaupunginasemakaavan laatimisesta.

Vladimirin-, Antrean-, Punavuoren-, Pursimies- ja Laivanvarustajakatujen varsilla olevien vuokratonttien myynti. Tehdystä esityksestä kaupunginvaltuusto valtuutti⁴⁾ rahatoimikamarin tarjoamaan lunastettavaksi vuokratontit n:ot 35 Vladimirkadun, 28 ja 38 Antreankadun, 17 Punavuorenkadun, 1—10 Pursimieskadun sekä 2, 4 ja 6 Laivanvarustajakadun varrella niistä yksikköhinnoista, jotka oli merkitty esitykseen liitettyyn arviokirjaan, sekä muuten valtuuston vuonna 1876 vuokratonttien myynnissä noudatettaviksi vahvistamin ehdoin⁵⁾.

It. Kaivopuiston huvilapalstain myynti. Kaupunginvaltuusto oli vuonna 1884 päättänyt⁶⁾ määrätyn ehdoin luovuttaa Kaivopuiston itäisen huvila-alueen huvilapalstat n:ot 1—16 ja 18—20 asianomaisten huvilanhaltijain omistukseen ja vuonna 1885 antanut⁷⁾ rahatoimikamarille tehtäväksi hankkia vahvistuksen mainitun alueen rakennusjärjestyksen ehdotukselle ja sille kaupunginasemakaavan muutokselle, jota sen liittäminen kaupunkiin edellytti. Kamarin suoritettua nämä tehtävät valtuusto tehdystä esityksestä valtuutti⁸⁾ kamarin luovuttamaan mainittujen huvilapalstain haltijoille heidän hallussaan olevat huvilapalstat täysin omistusoikeuksin siten, että omistusoikeus siirtyi heille heti kun kauppakirjat voitiin tehdä eikä ainoastaan edellä mainituin vuonna 1884 hyväksytyin luovutusehdoin, vaan lisäksi pidättämällä kaupungille oikeus saada niiden sitoumusten vakuudeksi, joita ostajat tulivat antamaan kauppahinnan suorittamisesta, heidän kustannuksellaan hankkia itselleen ensimmäinen kiinnitys heidän huviloihinsa.

Korkeavuodenkadun tonttien n:ot 18, 20 ja 22 käyttäminen kirkkoaukioksi. Kaupunginvaltuusto oli vuonna 1885 antanut⁹⁾ rahatoimikamarille tehtäväksi antaa ehdotuksen siitä, mikä korvaus olisi kohtuullinen Korkeavuodenkadun varrella olevista vuokratonteista n:ot 22, 18 ja 20 (osoitte:ot 12, 14 ja 16), joista ensiksi mainittu oli vuokrattu kaupunginkasööri J. A. Söderströmille ja molemmat viimeksi mainitut varatuomari F. F. Åhlströmille ja jotka kaupunginvaltuusto oli määrännyt yhdistettäväksi uuden luterilaisen kirkon rakentamista varten luovutettuun alueeseen, sekä ilmoittaa, minkä korvauksen kaupungin ruotsalais-suomalainen evankelis-luterilainen seurakunta oli suostuvainen tonteista suoritettamaan. Kamarin annettua toimittaa mainituilla kolmella tontilla olevien rakennusten katsastuksen, jolloin kaupunginkasööri Söderströmin rakennusten arvo oli laskettu 41,408 markaksi ja varatuomari Åhlströmin 15,398 markaksi, seurakunnan kirkkoneuvosto oli vastaukseksi kamarin tekemään tiedusteluun ilmoittanut, että seurakunta paikalla toimitetun arvioinnin jälkeen oli tarjonnut ensiksi mainitusta tontista hyvitystä 30,000 markkaa ja molemmista jälkimmäisistä yhteensä 12,000

¹⁾ Ks. s. 124. — ²⁾ Valt. pöytäk. 7 p. syysk. 17 §. — ³⁾ S:n 29 p. jouluk. 1 §. — ⁴⁾ S:n 22 p. kesäk. 24 §. — ⁵⁾ Ks. 1875—78 kert. s. 105 ja seur. — ⁶⁾ Ks. s. 8. — ⁷⁾ Ks. s. 104. — ⁸⁾ Valt. pöytäk. 26 p. lokak. 22 §. — ⁹⁾ Ks. s. 58.

markkaa, minkä jälkeen kuitenkin varatuomari Åhlström oli valittanut seurakunnan päätöksestä Porvoon tuomiokapituliin. Kamarin annettua vuonna 1886 tästä ilmoituksen valtuustolle tämä kamarin ehdotuksesta päätti¹⁾, ettei kaupunki antanut tontinhaltijoille mitään korvausta seurakunnan tarjoaman lisäksi sekä että kaupunginkasööri Söderströmin tontti oli luovutettava heinäkuussa 1887 ja varatuomari Åhlströmin tontit niin pian kuin hänen valituksensa edellyttäen, että ne hylättiin, oli lopullisesti ratkaistu.

Korkeavuorenkadun varrella olevien tonttien käyttämisestä kirkkoaukioksi aiheutunut valitus. Varatuomari F. F. Åhlström oli läänin kuvernöörille valittanut kaupunginvaltuuston päätöksestä²⁾ hankkia esivallan vahvistus kaupungin rakennuskaavan muuttamiselle siten, että m. m. tontit n:o 18 ja 20 korttelissa n:o 106 Korkeavuorenkadun varrella yhdistettiin uuden kirkon rakentamista varten luovutettuun alueeseen. Kuvernöörin vaadittua valtuuston selitystä asiasta tämä antoi³⁾ sihteerilleen tehtäväksi laatia vaaditun selityksen ehdotuksen; myöhemmin valtuusto hyväksyi⁴⁾ selitysehdotuksen sellaisenaan.

2. Kaupungin kiinteän omaisuuden vuokra- ja muuta nautinta-oikeutta koskevat kysymykset.

Oikokadun varrella olevan kallioalueen vuokralleanto. Rahatoimikamarin tekemän esityksen, että kamari valtuutettaisiin antamaan eräs korttelissa n:o 22 sijaitseva käyttämätön kallioalue vuokralle, valtuusto toistaiseksi epäsi⁵⁾.

Ruoholahdenkadun tontin n:o 5 vuokralleanto. Tehdystä esityksestä rahatoimikamari valtuutettiin⁶⁾ 2,103 markan vuotuisesta vuokramaksusta luovuttamaan Ruoholahdenkadun varrella sijaitseva vuokratontti n:o 5 uunintekijä H. W. Nordbergille rakennustarkoitukseen kaupungin vuokratonttien suhteen voimassa olevin ehdoin ynnä lisäehdoin, että tontin pohjoista rajaviivaa pitkin laskettua putkikanavaa ei saanut muuttaa ja että vuokraajan oli täytettävä tontilla oleva kaivo.

Paikan luovuttaminen kaalikelarille Kampilta. Läänin kuvernöörinviraston muistutettua kaupunginvaltuustolle, että sen oli lähetettävä lausunto paikan luovuttamisesta Kampilta kaupunkiin sijoitetun 95. Krasnojarskin rykmentin kaalikelarille, minkä asian valtuusto vuonna 1885 oli lähettänyt⁷⁾ rahatoimikamariin, valtuusto päätti⁸⁾ kamarille huomauttaa, että sen tuli viipymättä antaa lausuntonsa asiasta. Tämän johdosta kamari ilmoitti jo vuonna 1885 tiedustelleensa Suomenmaan sotilaspiirin venäläisiltä insinööreiltä, eikö kellaria paremmin sopisi sijoittaa Venäjän valtion hallussa olevalle Espoon tullin luona sijaitsevan kasarmin alueelle ja että kellari oli kamarin mielipiteen tultua hyväksytyksi jo rakennettukin Simonkadun puoleiseen osaan mainitun kasarmin takana olevaa paikkaa. Asian niin ollen valtuusto päätti⁹⁾ kuvernöörille annettavassa lausunnossaan ainoastaan selostaa, miten asia oli kehittynyt.

¹⁾ Valt. pöytäk. 23 p. jouluk. 6 §. — ²⁾ Ks. s. 124. — ³⁾ Valt. pöytäk. 22 p. kesäk. 11 §. — ⁴⁾ S:n 5 p. lokak. 12 §. — ⁵⁾ S:n 30 p. maalisk. 10 §. — ⁶⁾ S:n 7 p. jouluk. 24 §. — ⁷⁾ Ks. s. 62. — ⁸⁾ Valt. pöytäk. 5 p. lokak. 3 §. — ⁹⁾ S:n 26 p. lokak. 18 §.